

Alfredui LUČINSKUI paklūsta ir birbynės, ir kanklės

Parengė Gintautas ČIŽIŪNAS

2026 m. sausio mėnesį Užutrakio dvaro rūmuose vykusios iškilmingos ceremonijos metu tarp trijų Aukso vainikais apdovanotų tautodailininkų buvo ir plačiai žinomas kanklių meistras Alfredas Lučinskas. Jis – ne tik tautodailininkas, bet ir profesionalus muzikantas, Plungės kultūros centro liaudiškos muzikos kapelos „Rokunda“ bei Plungės rajono Žlibinų kultūros centro ilgametis darbuotojas, nuo 2013 m. spalio mėnesio Žlibinuose veikiančios kapelos „Riviena“ meno vadovas. Beje, žemaitiškas žodis *rokunda* reiškia pokalbį, o *Riviena* – senasis Žlibinų kaimo pavadinimas.

Alfredas Lučinskas gimė Plungės rajone, kartu su broliais ir seserimi augo šio rajono Žlibinų kaime. Muzika jį traukė nuo mažens. Prisimena, koks jam, keturmečiui ar penkiamečiui, buvo didelis džiaugsmas, kai vieno renginio metu gavo rankose palaikyti kontraboso stryką.

Alfredo tėvai nebuvo muzikantai, tačiau seneliai savo muzikiniais talentais plačiai garsėjo, dėdė taip pat muzikuodavo, tad, kaip pats sako, jo giminės genuose „muzikos virusas“ gyvena.

A. Lučinskas, baigęs vidurinę mokyklą, jau buvo apsisprendęs tapti muziku, tad pabandė įstoti į Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatoriją, tačiau iš pirmo karto to jam padaryti nepavyko. Po metų stojo antrą kartą ir dabar jau sėkmingai. Čia pasimokęs vėliau studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Liaudies instrumentų katedroje. Na o po studijų dvidešimt vienerius metus dirbo birbynės specialybės mokytoju Plungės Mykolo Oginskio meno mokykloje.

Jis yra prisipažinęs, kad būdamas jaunas ne tik kad nemeistravo, bet dorai net vinies nemokėjo įkalti. O vėliau, apie 1987-uosius, Lietuvoje jau vykstant Atgimimui, kartu su broliu, kuris jau tais laikais buvo talentingas ir geras meistras, turėjo savo

2026 m. sausio 6 d. Užutrakio dave vykusiam renginyje kultūros ministrė Vaida Aleknavičienė simbolinį Aukso vainiką uždeda kanklių meistrai Alfredui Lučinskui. Nuotrauka iš LNK archyvo

dirbtuves, pabandė padaryti kankles. Tada pagrindinius darbus brolis atliko, o Alfredas jam tik talkino (šlifavo detales), bet ir tai nelabai kokybiškai jam tai pavyko padaryti. Bet... Su kiekvienu nauju darbu patirties daugėjo ir vieną kartą, broliui išvykus į kelionę, atsitiko taip, kad jau vienas pats turėjo kankles padaryti. Išėjo jos ne itin tobulos, bet buvo nupirktos.

Lietuvos Atgimimo laikotarpiu kasmet susikurdavo vis nauji folkloro kolektyvų, žmonės mokėsi kanklėmis groti ir pavieniui, visiems jiems reikėjo muzikos instrumentų. Užsakymų buvo daug. Dirbant atsirado patirtis, pripažinimas, Alfredas įsigijo reikalingą medžio apdirbimo įrangą, savo dirbtuves, ir ten jau vienas sukosi.

Dirbdamas jis laikosi kanklių senųjų gamybos technologijų: būsimam instrumentui parinktą medieną skobia kaltais, nors dabar jau kartais į pagalbą pasitelkia ir šiuolaikiškesnius darbo įrankius, nenaudota klijų, instrumentų nelakuoja, padaro

(Nukelta į 8 p.)

2025 m. gruodžio–2026 m. sausio mėnesiais Užutrakio dvaro rūmuose veikusioje parodoje „Aukso vainikas“ eksponuoti A. Lučinsko padaryti cimbolai. L. Sungailienės nuotrauka

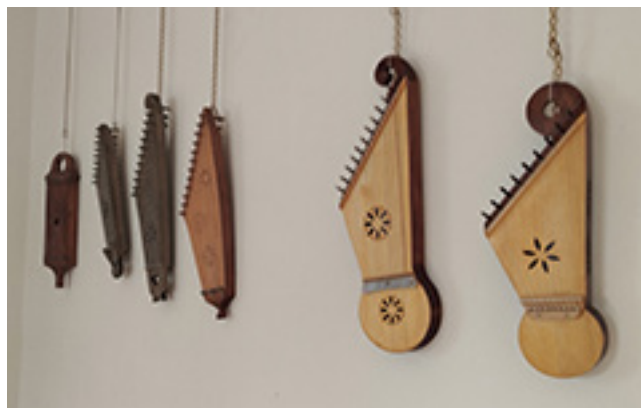

medinius veržiklius stygomis. Dekoruoja ne jis pats, o jo bičiulis, kuris yra talentingas liaudies meistras. Dabar dažniausiai Alfredas daro 6–12 stygų instrumentus. Su jo padarytomis kanklėmis išgaunamas skambesys yra minkštas ir švelnus. Tokius instrumentus tradicinės muzikos puoselėtojai itin mėgsta, greitai prie jų pripranta ir nebenori kitų. Kiekvienas Alfredo rankomis padarytas instrumentas – vienietinis. Tai muzikantai taip pat itin vertina.

Iki šiol A. Lučinskas folkloro ansambliams jau yra padaręs apie keturis tūkstančius kanklių ir kitų muzikos instrumentų. Jie buvo skirti ne tik Lietuvos, bet ir užsienyje veikiantiems lietuvių folkloro kolektyvams, privatiems asmenims. Dabar beveik kiekvienas pasaulyje gyvuojantis lietuvių folkloro ansamblis turi Alfredo padarytų kanklių, tarp jų ir Vilniaus universiteto folkloro ansamblis „Ratilio“.

Atskirų Lietuvos etnografinių regionų kanklės skiriasi. Alfredo daromos kanklės konstrukcijos ir požiūriu įvairios – nuo paprasčiausių iki sudėtingiausių, kurios gimsta tik didelės patirties, meistriškumo, atsakingo darbo ir žinių dėka. Jis retkarčiais gamina ne tik kankles, bet ir kai kuriuos kitus lietuvių liaudies muzikos instrumentus, pavyzdžiui, kontrabosus, tabalus, cimbolus, yra padaręs ir Mažosios Lietuvos muzikos instrumentų psalterių.

Dabar Alfredas dirbdamas jaučiasi puikiai, nes jau yra gana stiprus ir kaip medžio meistras, ir kaip dailidė, jau moka iš medžio pagaminti ir baldų,

kairėje ir viršuje – A. Lučinsko padarytos kanklės, eksploatuojamos 2025 m. gruodžio–2026 m. sausio mėnesiais Užutrakio dvaro rūmuose veikusioje parodoje „Aukso vainikas“. D. Mukienės nuotrauka

Aukso vainikai, kuriais apdovanojami nacionalinių konkursinių parodų „Aukso vainikas“ laureatai. Nuotrauka iš Lietuvos nacionalinio kultūros centro archyvo

žaislų. Nemažai jų yra ir padaręs.

Šeimoje Alfredą, jo pomėgius visi palaiko. Už tai jis dėkingas savo gyvenimo bendražiogei Reginai, kurią nusižiūrėjo dainuojančią Plungės kultūros centro dainų ir šokių ansamblyje „Suvartukas“. Gyvendami santuokoje jie išaugino du vaikus: sūnų Kiprą, kuris tapo dizaineriu, ir dukrą Dovilę.

Dešinėje – A. Lučinsko padarytas psalteris. L. Sungailienės nuotrauka

